

Jornada:

Els camins ramaders i la Transhumància a Catalunya

7 octubre de 2010

Universitat de Lleida. Sala d'actes de l'Edifici del Rectorat. Pl. Victor Siurana, 1. Lleida

El diccionari ens defineix la transhumància com el pastoreig estacional basat en el moviment de ramats d'una regió a una altra a la recerca de pastures d'hivern i d'estiu. Diferents fonts literàries ens diuen que la transhumància és l'acció mitjançant la qual el pastor transhumant busca l'eterna primavera. La transhumància, però, no deixa de ser la definició d'una acció amb uns protagonistes, el pastor i el ramat, i un territori, la xarxa de camins ramaders.

Els camins ramaders constitueixen un patrimoni econòmic, cultural, històric, arquitectònic, paisatgístic i ecològic que és imprescindible preservar. Són béns de domini públic inalienables, imprescindibles i inembargables. La *Llei 3/1995 de Vies Pecuàries* també determina que les vies pecuàries podran ser destinades a altres usos compatibles i complementaris.

Avui per avui, la seva recuperació a Catalunya suposa un repte. Per tal de poder preservar l'ús, difondre i valorar aquest patrimoni, primer cal dibuixar la xarxa de camins. És per aquest motiu que la Fundació del Món Rural ha endegat el **projecte "Camins ramaders i transhumància a Catalunya"**, que culmina amb aquesta jornada amb l'objectiu de difondre els materials resultants i amb la intenció que els camins ramaders i la transhumància tinguin el paper i el protagonisme que els pertoca a Catalunya.

Fundació del
Món Rural

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

Acte gratuït i obert a tothom, prèvia inscripció a la Fundació del Món Rural, places limitades
"jornades@fmr.cat" o al tel. 973 22 93 60

Programa

9:30 Inscripcions i entrega de documentació

10:00 Inauguració

Sra. Núria Buenaventura, Directora General de Medi Natural del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Rector Magnífic de la Universitat de Lleida, Sr. Joan Viñas.

Sr. Francesc Cribillers, Director de la Fundació del Món Rural.

10:15 "Camins ramaders i transhumància a Catalunya": el projecte i el mapa dels eixos principals

Sra. Anna Vilaseca, tècnica de la Fundació del Món Rural.

Sr. Eduard Trepà, tècnic de la Fundació del Món Rural.

Sr. Gerard Panadès, geògraf.

10:40 Passat i present dels camins ramaders i la transhumància

• **La importància de la transhumància a Catalunya al llarg de la història.**

Sr. Ignasi Ros, tècnic de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu.

• **Ús actual dels camins ramaders i estat de la transhumància.** Sr. Joan Rovira, coordinador de vies pecuàries de la Federació d'Entitats Catalanes de Ramaders d'Ovi i Cabrum.

11:20 Pausa cafè

Com arribar-hi?

11:40 Que volem que esdevingui la xarxa de camins ramaders?

Sr. Àlex Farnós, Director del Museu comarcal del Montsià

12:00 L'experiència de recuperació de la Comunitat de Madrid

Sr. José Alberto Millán, responsable del àrea de Vies Pecuàries de la Direcció General de Agricultura y Desarrollo Rural. Comunitat de Madrid.

12:30 Taula rodona d'experiències catalanes de recuperació i manteniment dels camins ramaders.

- **Associació Solc: música i tradició al Lluçanès.** Sr. Aleix Cardona, president de Solc.
- **Projecte "A pagès descobreix: la Ruta Ramadera".** Sra. Maria del Agua Cortés, regidora de cultura de l'Ajuntament d'Avià, i Anna Seuba, ambientòloga.
- **Transhumàncies del segle XXI. La ramaderia ovina i la transhumància a l'Alta Ribagorça.** Sr. Ferràn Estrada, doctor en antropologia social i cultural. Professor de la Universitat de Barcelona.

13:30 Col·loqui debat

14:00 Cloenda

Sr. Josep Barberà, regidor de l'Horta i de Medi Ambient de l'Ajuntament de Lleida.

Sra. Rosa Cubel, Directora General d'Agricultura i Ramaderia.

Sr. Antoni Pané, Vicepresident de la Fundació del Món Rural.